

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennytte forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaeptsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaeptsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaeigt.dk>

Indhyldelesestrift

ved

Viborg Rathedralskoles aarlige Examina i 1859.

Indhold:

Efterretninger om Viborg Rathedralskole i Skole-
aaret 1858—59,

ved

Professor **L. C. Olsen**,
Skolens Rector.

Kjøbenhavn.

Vianco Lunos Bogtrykkeri ved F. S. Mühle.

1859.

Efterretninger

om

Viborg Kathedralskole

i

Skoleaaret 1858—1859.

Med Indbrydelse til Skolens aarlige Examina i 1859.

Bed

Professor F. C. Olsen,

Skolens Rector.

Kjøbenhavn.

Bianco Lunos Bogtrykkeri

ved F. S. Mühle.

1859.

I. Disciplene.

Skolen havde ved Enden af Juni forrige Aar 69 Disciple, hvorf 4 Ifkesterende. Foruden de 6 Dimissi, hvis Navne og Charakterer ved Afgangsexamen ere anførte paa en vedfojet Liste, indtraadte ved Enden af Skoleaaret 2 studerende Disciple (C. Chr. Garde og J. M. Buch) og 1 ifkesterende, nemlig J. Qv. Jensen.

Bed indeværende Skoleaars Begyndelse optoges 10 Disciple, nemlig: P. Madsen, J. A. Grandson, F. Ch. Katrup, J. P. Moller, C. Chr. N. Dohn, C. B. Th. Hagemann, N. M. Holmgård, A. L. Dragheim, W. H. C. Fr. Kissmeyer og H. O. Kall; hvorved Discipeltallet blev 70 (deriblandt 7 Ifkesterende).

I Aarets Løb ere Tre komne til, nemlig: M. Samson, A. B. Nørgaard og S. J. Chr. Meyer; Tre ifkesterende Disciple (N. Samson, S. Borgen og S. Kiærsgaard), samt 1 studerende, nemlig Br. Borgen ere udtraadte, og een Discipel i 1ste Klasse er midlertidigen udmeldt af Skolen under en farlig og langvarig Sygdom.

Disciplene ere saaledes nu (i Juni 1859) 68, hvoraf 5 ere ifkesterende. De ere paa følgende Maade fordelede i Klasserne.

7 Klasse B.

1. Oluf Magnus Michael Farsøe (Moller N. F., Gier af Ryde Molle ved Holstebro*).
2. Christian Frederik Bretton (Kammerherre, Stiftamtmand Baron L. P. B. i Viborg).

*) I Parenthes er anført Faderens Stilling og Begyndelsesbogstaverne af hans Navn.

3. Jens Peter Georg Deigaard (Krigsraad, Landsoverrets-procurator J. D. i Viborg). 4. Frederik Carl Christian Andersen (Bundtmager Chr. A. i Viborg). 5. Henrik Albert Frederik Raaschou (Pastor P. A. R. i Høislev). 6. Christian Adolph Maria Louis Heilberg (Cand. theol. P. D. B. F., Skolelærer i Lønborg).

6 Klassæ.

1. Vilhelm Raaschou (Broder til Nr. 5 i 7de Kl. B). 2. Anders Christian Ewaldsen (Murer E. Loldrup i Viborg). 3. Ludvig Christian Fog (Uhrmager D. F. i Viborg). 4. Frits Rudolph Dohn (Adjunct C. P. L. D. i Viborg). 6. Jesper Laurits Elle (Forpagter h. C. E. paa Hessel). 6. Gottlieb Nicolai Christensen (Skolelærer R. C. i Viborg. 7. Peter Sørensen (Gaardmand S. Andersen i Brondum).

5 Klassæ.

1. Peder Madsen (Gaardmand M. Jensen i Bindig). 2. Valdemar Andreas Thorkild Immanuel Gottlob (Pastor N. G. til Vibild og Beilby). 3. Carl Tolstrup Bahnsen (Adjunct C. F. A. B. i Viborg). 4. Adolph Samson (Kjøbmand M. N. S. i Viborg). 5. Jacob Holm (afdøde Pastor A. h. til Aggersborg). 6. Jens Geert Vagaard (Pastor J. F. A. i Gjellerup, Hammerum Herred). 7. Niels Christian Hauge Hauch (Proprietair h. A. R. h. til Thiimgaard). 8. Vilhelm Frederik Laub (Biskop h. D. C. L. i Viborg. 9. Martin Pedersen (Skolelærer h. C. P. i Bellev). 10. Carl Frederik Montagne Bretton (Broder til Nr. 2 i 7de Kl. B). 11. Laurits Martin Frederik Søegaard Hofgaard (adoptteret af Cancelliraad L. M. h., Postmester i Viborg). 12. Peter Carl Theodor Wolle (Adjunct C. W. i Viborg.

4 Klassæ.

1. Ernst August Vilhelm Ferdinand Reiß (praktiserende Læge D. B. R. i Nakskov). 2. Knud Peter Lind (Pastor J. L.

til Hvidberg og Lyngs paa Thyholm). 3. Orla Julius Sciaivitsky Dalberg (Kammerraad S. T. D., Amtsforvalter i Viborg). 4. Carl Frederik Thorning Christensen (afdøde Pastor M. P. T. Ch. til Sondberg). 5. Peder Christian Blicher (Pastor D. N. B. til Aulum og Hodsager). 6. Niels Hagensen (Proprietair H. H. til Botborggaard paa Morsø). 7. Johan Arent Frandsen (Pastor H. P. F. til Todø og Erslev paa Morsø). 8. Christian Diderik Gjedde (Justitsraad D. G. G. til Hørriis og Glomstrup). 9. Christian Holger Ludvig Haxthausen (Kammerjunker C. H. L. v. H., Herredsfoged i Lysgaard Herred).

Ikkestuderende: 10. Johan Christoffer Benzen (afdøde Pastor J. B. til Heilstkov).

3 Klasse.

1. William Friederichsen (Toldcontroleur J. P. B. F. i Viborg). 2. Frederik Theodor Kattrup (Pastor N. C. K. til Thorning og Lysgaard). 3. Rudolph Wilhelm August Rabell (Proprietair P. C. R.). 4. Christian Adolph Boye (Raadmand J. G. B. i Viborg). 5. Christian Sigismund Jørgensen (Sadelmagermester H. Chr. J. i Hjørring). 6. Andreas Norgaard (Gaardeier Berthel N. i Kraiberg). 7. Andreas Henrik Rasmussen (afdøde Proprietair H. R. til Nyholm i Salling). 8. Carl Sophus Emanuel Haxthausen (Broder til Nr. 9 i 4de Klasse). 9. Sophus Julius Christian Meyer (Overstilieutenant Chr. B. v. M. i Rendsborg). 10. Jens Peter Møller (Provst C. F. M. i Hygum og Hove). 11. Soren Johan Haæ Laub (afdøde Goffardic平itain J. G. C. L.). 12. Hans Peter Egede Lund (Cand. theol. J. J. L., Eier af Lundholm i Salling). 13. Morten Øvistgaard Kjersgaard (Kjøbmand M. P. K. i Skive). 14. Frederik Christian Henriksen (Pastor A. B. H. i Balling). 15. Ditlev Christian Ernst Laub (Broder til Nr. 8 i 5te Klasse).

Ikkestuderende: 16. Carl Martin Lauritz Holmgård (Kjøbmand N. P. H. i Viborg). 17. Jens Sand-

berg (Kjøbmand A. W. S. i Viborg). 18. Andreas Peter Carl Dige (Kjøbmand H. H. D. i Viborg). 19. Henrik Ole Martinus Hagemann (afdøde Kjøbmand G. G. H. i Viborg).

2 Klasse.

1. Jens Leth Rasmussen (afdøde Pastor N. R. til Haafsum og Hamsing). 2. Morten Kvistgaard Olesen (Proprietair C. O. til Gabbel). 3. Ernst Vilhelm Stibolt (Pastor A. H. S. i Hinge). 4. Johan Frederik Andreas Colding (Pastor P. A. C. til Hobberup). 5. Christen Schou Samson (Kjøbmand J. J. S. i Viborg). 6. Carl Frederik Dragheim (Barbeer og Deconomus J. R. D. i Viborg). 7. Sophus Antonio Bertelsen (Skæddermester L. B. i Viborg).

1 Klasse.

1. Carl Christian Rudolph Dohn (Broder til Nr. 4 i 6te Klasse). 2. Carl Vilhelm Theobald Hagemann (Broder til Nr. 19 i 3de Klasse). 3. Niels Marinus Jacobus Holmgård (Broder til Nr. 16 i 3de Klasse). 4. Andreas Louis Dragheim (Broder til Nr. 6 i 2den Klasse). 5. Sophus Samson (Broder til Nr. 4 i 5te Klasse). 6. Wilhelm Heinrich Carl Frits Kissmeyer (Glasmager C. H. K.). 7. Moritz Samson (Broder til Nr. 5 i 2den Klasse).

II. Lærerne og Underviisningen.

Under den 25de August 1858 blev Adjunct Spreckelsen beskikket til Sognepræst for Uggerslev og Norre Hørups Menigheder i Thyens Stift. Under den 3de November næsteften udnevntes Cand. philologiæ Julius Georg Theodor Løvpræs til constitueret Lærer med Gage fra den 1te December. De Fag og Læretimer, hans Forgjænger havde havt, blev ham overdragne, og han tiltraadte sine Functioner ved Skolen den 15de November.

Under 21de October bevilgede Ministeriet, paa Rectors Indstilling, at der i Viborg Kathedralskole maa gives 4 Timer ugentlig Underviisning i det engelske Sprog for Skolens Disciple, saavel studerende som ikkestuderende, og at Underviisningen besorges af Adjunct Greibe mod sædvanlig Extratimebetaling.

Til denne Underviisning meldte sig strax 25 Begyndere af forskjellige Klasser i Skolen, hvilke samledes paa eet Parti med 2 Timers ugentlig Underviisning, og Eleve, som forhen havde mydt Underviisning i Sproget, og ligesledes erholdt to Timers Underviisning om Ugen. Det blev tilkendegivet disse Disciple, at Enhver, som meldte sig til Deeltagelse i disse Læretimer, ansaaes forpligtet til at vedblive dermed til Skoleaarets Ende, og at de vilde blive examinerede i Engelsk ved den aarlige Examen. Da imidlertid nogle Forældre, som havde Sonner i 6te Klasse, onskede disse fritagne for den engelske Underviisning henimod den Tid, de skulde underkaste sig Afgangsexamens første Deel og Skoleexamen, syntes det rigtigt, paa dette Trin i Skolen at lade den samme Frihed raade, som med Hensyn til det hebraiske Sprog finder Sted i 7de Klasse. Ministeriet tiltraadte denne Anskuelse under den 13de April d. A.

At her paa Stedet er en ikke ringe Interesse for og Trang til Underviisning i det engelske Sprog, sees af det

betydelige Antal Disciple, der have deeltaget deri, saavel studerende som ikkestuderende. For disse Sidstes Tær har der været føret iaaer paa samme Maade, som i det foregaaende Skoleaar, idet de have havt ugentlig 10 separate Undervisningstimer, nemlig: de Ældre 2 Timer ugentlig i hvert af disse Fag: Dansk Stiil og Gram. (Wolle), Tysk Stiil og Gram. (Reiß), Mathematik, Physik (Dohn); de Yngre have havt 2 Timer om Ugen (under Toepfer), hvilke anvendes til Dansk og Tysk Stiil og Gram. De Yngre deelstager ogsaa i Undervisningen i Naturlære sammen med de Ældre.

Det almindelige Undervisningsschema, hvori der ikke er foregaaet nogen væsentlig Forandring, er, som folger*):

	VII.	VI.	V.	IV.	III.	II.	I.	Sum af ugl. Timer.
Dansk	Wo. 3	Wo. 2	Wo. 2	Wo. 2	Wo. 3	T. 6		20
Tysk	"	Wo. 3	Wo. 3	Wo. 2	T. 2	T. 5	T. 6	21
Franſe	"	R. 2	R. 3	R. 2	R. 4	T. 6	"	17
Latin	D. 9	We. 9	G. 9	G. 9	G. 9	"	"	45
Græſt	D. 6	We. 5	We. 5	We. 5	"	"	"	21
Hebraiske . . .	B. 2	"	"	"	"	"	"	2
Religion	B. 2	B. 3	B. 3	16				
Historie	P. 3	P. 2	P. 2	P. 2	P. 2	R. 2	R. 3	16
Geographie . . .	"	R. 2	R. 2	R. 2	B. 2	B. 2	B. 2	12
Naturhistorie . .	"	P. 2	P. 2	P. 2	P. 2	P. 2	P. 3	13
Naturlære	D. 3	"	"	"	"	"	"	3
Mathematik	D. 4	D. 4	D. 4	D. 3	D. 2	"	"	17
Regning	"	"	"	"	D. 2	D. 4	D. 4	10
Skrivning	"	"	"	R. 3	R. 3	R. 4	R. 4	10**)

*.) Skolens Lærere, hvis Navne paa ovenstaende Tabel ere angivne ved deres Begyndelsesbogstaver, ere: Rector Olsen, Overlærer Dr. Wessenberg, Overlærer Reiß, Adjunterne Wolle, Bahnsen, Dohn, Pedersen, Greibe og cst. Lærer Toepfer.

**) Skrivetimerne for 1ste og 2den Klasse ere fællesds.

Til Tegning er af Adj. Dohn anvendt 4 Timer ugentlig med de tre laveste Klasser. I en femte Time øves 3die Klasse i geometrisk Tegning. Hver tegnende Discipel deltager i 2 Timer ugentlig. Til Gymnastik anvendes 5 Timer om Ugen af Gymnastik- og Dandselarer Maarup. Disciplene ere delede i 3 Partier efter deres Fremgang, det nederste med 2 ugl. Timer, de andre med 2 og 1, veglende halvaarsviis. Svømmeundervisningen træder i Gymnastikens Sted, naar Aarstiden tillader det, men med Tillæg af en Time ugentlig, og hver Discipel kommer til at svømme 3 Gange om Ugen. Til Sang anvendes af Musiklærer Amberg 4 Timer ugentlig, hvoraf de tre til de enkelte Stemmer, een til det samlede Chor. Adjunct Bahnsen har Inspectionen ved den gymnastiske Undervisning og i Friqvartererne.

Oversigt over Skolens Virksomhed i Skoleaaret 1858—59.

Dansk.

1 Kl. Dansk Lærebog, udg. af Bondesen, Dorph og Krarup-Bilstrup, er benyttet til Øvelse i Oplæsning og Analyse, ogsaa er hertil undertiden brugt Hunchs, Røginds og Warburgs Lærebog. En Fremstilling af den nordiske Mythologi er knyttet til Stykker i disse Lærebøger, der omhandle dette Thema. Formlæren og Sætningslæren gjenemgaaet efter Wolles „Regler og Bestemmelser.“ I 2 à 3 Timer om Ugen Øvelser i Retskrivning efter Diktat; i den sidste Tid ogsaa en Gang imellem Oversættelse af læste tydste Stykker.

2 Kl. Øvelser i Oplæsning og grammatiske Analyse efter ovennevnte Lærebog. Formlære og Sætningslære repeteret. Som skriftlige Øvelser fornemmelig Oversættelse fra Tydsk, skriftlig Gjensfortælling, Benyttelse af visse Sectioner i Borgens Veiledning.

3 Kl. Den ene Time Oplæsning og Analyse efter samme Læsebog som i 1ste og 2den Kl. Den anden Time dansk Stil, bestaaende i historiske og bibelhistoriske Fortællinger, Beskrivelser, Øvelser efter Borgens Veil. og Trojels Opgaver.

4 Kl. Omrent som i 3die Kl., kun med større Forderinger til nærværende Kl.; og af og til Stile, som denne Overgangen til de egentlige Afhandlinger.

5 Kl. Udarbeidelser over forskelligartede Themaer, hvortil undertiden fuldstændige Dispositioner meddeles af Læreren, men i Allmindelighed kun orienterende Oplysninger og veiledende Vink.

6 Kl. Afhandlinger, deels over saakaldte frie Opgaver, deels over saadanne, hvis Stof kan udledes af et eller andet Skolefag.

7 Kl. Afhandlinger som i 6te Kl., kun med større Forderinger til Klassen. Thortsens Litteraturhistorie benyttes som Grundlag for litterairhistoriske Foredrag, og Prover af danske Digtere ere forelæste.

Thdsf.

1 Kl. Af Niises mindre tydske Læsebog er læst og repeteret S. 22—120. I Grammatik*) er lært og repeteret de regelmæssige Verbers Conjugation, Defklation af Artiklerne, Substantiver og Adjektiver. Talordene. De vigtigste Regler af Kjønslæren. Det første er inddovet ved grammatiske Stileøvelser 1 Gang om Ugen. Desuden 1 Gang om Ugen Diktat af forud opgivne og tidligere læste Stykker, forbundet med mundtlige Staveøvelser.

2 Kl. Læst og repeteret af samme Læsebog S. 100—176 og af Campes Robinson der Yngere 2den Deel S. 120—187. I Grammatik lært og repeteret det Vigtigste

*) P. Hjorts; Cand. Doepfer har tillige til Indovelse benyttet Ahn's praktiske Læsebog i det tydske Sprog med en fortalt Grammatik.

af Formlæren og det Vælte indøvet ved grammatiske Stileøvelser 1 Gang om Ugen. Diktat af tidligere læste, men ikke forud opgivne Stykker 1 Gang om Ugen, forbundet med mundtlige Stavesøvelser.

3 Kl. Af Hjorts tydsske Læsebog læst og repeteret S. 21—58; desuden ex tempore et Uldvalg af Bruchstücke, Erste Sammlung, S. 87—112. Det Vigtigste af Formlæren læst og repeteret, samt tildeels indøvet ved grammatiske Stileøvelser.

4 Kl. Af Hjorts tydsske Læsebogs prosaiske Deel er læst: Pag. 87—122; 526—540. Af den poetiske Deel er læst alle Stykkerne i ubunden Stil. Intet repeteret. Efter Hjorts Grammatik er Kjønnet læst og hele Formlæren repeteret.

5 Kl. Af Hjorts prosaiske Læsebog: Pag. 113—132; 164—173; 291—302; 340—361; 526—542. Intet repeteret. Syntaxen foreløbig læst og Formlæren repeteret. Stil eengang om Ugen efter Lorenzens Stileøvelser.

6 Kl. Af Hjorts prosaiske og poetiske Læsebog læst adskillige Stykker, deels som foresat Lectie, deels ex tempore. Ligeledes flere Stykker af Schillers Bærker, som kunde slaffes tilveie her paa Stedet. Syntaxen fuldstændig læst og indøvet, foruden andre grammatiske Øvelser. Stil eengang om Ugen (foruden extraordinaire Stile, som enkelte Disciple have faaet Tid til at skrive) fornemmelig efter Lorenzens Stiløvelser.

Engelsk.

Af Begynderpartiet have de Yngre læst og repeteret af Listows Læsebog pag. 1—17. De Aeldre have læst det Samme og hørt efter ved de Yngres Repetition; desuden have de læst videre, til pag. 24. — Af Mariboes Grammatik er læst indtil de uregelmæssige Verber; det Væste er tillige indøvet under Læsningen i Læsebogen.

Det ældre (mere fremrykkede) Parti har læst af Nepps's English Stories pag. 117—142. Desuden have to af Eleverne cursorisk læst nogle Stykker af Charles Dickens og Macaulay. Af Mariboes Grammatik er læst Formlæren.

Fraust.

2 Kl. Af Borring's Manuel er læst og repeteret forfra til S. 81. Efter Abrahams's franske Grammatik er lært Substantivernes Deklination og Fleertalsdannelse, Adjektiver, Pronominer, Talord, de regelm. Verber.

3 Kl. I ovenfornævnte Læsebog er læst og repeteret Side 81—140. Af Abrahams's franske Grammatik er læst og repeteret Formlæren indtil Adverbierne, med Undtagelse af enkelte Anmærkninger og Neglerne for Kjønnet. Med nogle Elever er gjennemgaaet et Udvælg af Exempler i Sibberns Stiilovelser fra § 122 — § 127.

4 Kl. Af Abrégé du voyage du jeune Anacharsis, revu p. Schiebler, er læst og repeteret S. 69—127, dog med Undtagelse af enkelte Stykker. Af Abrahams's franske Grammatik er Formlæren læst og repeteret, med Undtagelse af Neglerne for Kjønnet. De uregelmæssige Verber og Pronominerne ere indøvede ved et Udvælg af Exempler i Sibberns Stiilovelser.

5 Kl. Af Abrégé du voyage du jeune Anacharsis er læst og repeteret S. 239—264, og S. 274—305. Hele Formlæren er læst og repeteret efter Abrahams's franske Grammatik. I Sibberns franske Stiilovelser er gjennemgaaet et Udvælg af de uregelmæssige Verber og af Adverbierne.

6 Kl. Af Etudes littéraires par Borring er gjennemgaaet S. 1—10, S. 111—126, S. 245—273, S. 279—320, S. 390—413, og S. 426—438. Til cursorisk Læsning er afbenyttet Leçons de littérature et de morale par Noël & de la Place. Boeningslæren og enkelte Afsnit af Syntaxis ere læste efter Abrahams's franske Grammatik.

Latin.

3 Kl. Af Bergs og Mollers Læsebog, første Afdeling, alle de latinske Exempler i første Afsnit og et Udvalg af de latinske Exempler i Tillæget til første Afsnit læst og repeteret. Det Vigtigste af Formlæren i Madvigs Grammatik læst og repeteret. Nogle Negler af Syntaxen ere meddelede mundtligt og nogle af de danske Exempler i Læsebogen inddøvede skriftligt.

4 Kl. Af Cornelius Nepos: Miltiades, Themistocles, Aristides, Pausanias og 2 og 3 Bog af Cæsars Gallerkrig læste og repeterede. Af Grammatiken første Afsnit af Syntaxen læst og repeteret. — Formlæren repeteret. 2 Stile om Ugen efter dicterede Opgaver.

5 Kl. Talen pro lege Manilia og Talerne mod Catilina læste og repeterede. Af Grammatiken Syntaxens andet Afsnit læst og repeteret. Formlæren og Syntaxens 1 Afsnit repeteret. Stil 2 Gange om Ugen efter Ingerslevs Materialier.

6 Kl. Ciceros Cato Maior og Lælius; 1ste Bog af Livius. Af Madvigs Grammatik ere Formlæren og Syntaxens to første Afsnit repeterede; af Resten er det Vigtigste læst. Skriftlig Stil to Gange ugentlig efter Zumpt's Opgaver S. 64—70, 73—98, 1—24.

7 Kl. B. Livii lib. 23. Taciti Agricola. Cic. de offic. libb. 1—2. Virgilii Æneid. lib. 9. Det Læste er tillige repeteret. Cursorisk læst: Senecæ consolati. ad Helviam, ad Polybium, ad Marciam; af Flemmers Udvalg: Plinii epistolæ. Af Madvigs latinske Grammatik er læst og repeteret Syntaxens 2det Afsnit, Cap. 9. og det Følgende. — De vigtigere Punkter af de romerske Antiquiteter gjennemgaaede ved Hjælp af Bojesens Lærebog. Skriftlig Stil 3 Gange ugentlig; istedetsfor Stil skrives jevnlig Oversættelse fra Latin paa Dansk.

Græst.

4 Kl. Bergs Schema til den græske Formlære og af Sammes Læsebogs 1ste Cursus udvalgte græske Exempler, af 2det Cursus Fablerne. Det Vigtigste af Tregders Formlære §. 7—129.

5 Kl. Xenophons Anabasis III—IV, (incl.). Af Tregders Former de attiske Former.

6. Kl. Homers Odyss. I—IV, 620. Tregders Formlære er repeteret saaledes, at de homeriske Former ere tagne med.

7 Kl. B. Herodoti lib. 4. Xenophontis Memorab. Socratis libb. 1—2. Af den græske Syntax ere de vigtigere Punkter foredragte for Disciplene under Læsningen af Forfatteren, og derefter resumerede efter Madvigs Ordfoiningslære. De vanskeligere Dele af Syntaxen ere ikke tagne med.

Hebraiss.

7 Kl. B. De 11 første Capitler af Genesis og det Vigtigste af Whittes Grammatik læst og repeteret.

Religion.

1 Kl. Efter Daugaards og Stockholms Bibelhistorie er læst det gamle Testamente og de 20 første Stykker af det nye. De 3 første Parter af Luthers lille Katechismus.

2 Kl. Efter samme Bibelhistorie det nye Testamente fra det 21de Stykke, samt repeteret hele Bogen. Af Balslevs Katechismus forfra til § 45.

3 Kl. Af Balslevs Katechismus fra § 45 til § 82. Efter Herslebs større Bibelhistorie forfra til Kong David.

4 Kl. Balslevs Katechismus fra § 82 til Enden. Af Herslebs Bibelhistorie fra Kong David til 4de Afdeling.

5 Kl. Valslevs Katechismus forfra til § 82. Herslebs Bibelhistorie fra 4de Afdeling til Lidelseshistorien.

6 Kl. Efter Guds Lærebog § 67 — § 102. Herslebs Bibelhistorie: fra 4de Afdelings 4de Periode til Enden, samt repeteret hele Bibelhistorien.

7 Kl. B. Guds Lærebog: fra § 129 til Enden, samt forfra til § 21.

Bibellæsning. 7de Kl. B. har læst de 10 første Cap. i Johannes Evangelium i Grundsproget. Med de øvrige Klasser er læst forskjellige Stykker af det gamle og nye Testamente i Modersmalet.

Historie.

1 Kl. Den gamle Historie læst og repeteret efter Kofods „Historiens vigtigste Begivenheder,” udgiven af Thrige.

2 Kl. Efter samme Lærebog læst og repeteret Middelalderen og den nyere Historie indtil Frederik den Anden af Preussen.

3 Kl. Læst og repeteret den gamle Historie til den romerske Stat under Keiserne efter Kofods Udtog af Verdenshistorien. — Realeleverne have efter Allens Fædrelands-historie læst og repeteret forfra til 1448, samt efter Kofods fragmentariske Historie fra Americas Opdagelse indtil 1789.

4 Kl. Læst og repeteret den gamle Historie fra Keiser August, samt Frankrig til 1815 efter Kofods Udtog af Verdenshistorien. — Realeleverne har læst Verdensbegivenhederne fra 1815 til 1848 og den gamle Historie indtil Keiser August efter Kofods fragmentariske Historie.

5 Kl. Læst og repeteret Keisertiden i Rom, samt Frankrig og England efter Kofods Udtog af Verdenshistorien.

6 Kl. Læst og repeteret: Tyskland, Schweiz, Italien,

Rusland, Polen, Preussen, England, Nederlandene, Spanien og Portugal efter Kosods Udtog.

7 Kl. Repeteret Verdenshistorien efter Kosods Udtog og Danmarks Historie efter Allén.

Geographie.

1 Kl. Ingerslevs lille Geographie er læst og repeteret; men i de 4 sidste Verdensdele er en stor Deel forbigaat.

2 Kl. Efter Munthes Geographie udgivet af Velschow er læst og repeteret: Danmark, Norge, Sverrig, Rusland, Preussen og Tyskland.

3 Kl. Efter samme Lærebog: Holland, Belgien, det britiske Rige, Portugal, Spanien, Frankrig, Schweiz og Italien læst og repeteret.

4 Kl. Efter samme Lærebog læst og repeteret: Den østerrigiske Stat, Tyrkiet, Grækenland og Asien.

5 Kl. Efter samme Lærebog læst og repeteret: Indledningen til Europa, den danske Stat, Norge og Sverrig; Africa, America og Australien.

6 Kl. Efter samme Lærebog i Forbindelse med Schouws Europa hele Geographien.

Naturhistorie.

1 Kl. Læst og repeteret Mennesket, Pattedyr og Fugle efter Lütkens mindre Naturhistorie.

2 Kl. Læst og repeteret Mennesket, Pattedyr, Fugle, Krybdyr, Padder og Fisk efter samme Bog.

3 Kl. Læst og repeteret fra Honsefugle til Straaledyr efter samme Bog.

4 Kl. Læst og repeteret Planteriget, Mennesket, Pattedyrene og Fuglene efter Bramsens og Dreiers Lærebog.

5 Kl. Læst og repeteret Mineralogien efter Funkes Naturhistorie, og Geologien efter et skrevet Dictat; repeteret Beendyrene efter Bramsens og Dreiers Lærebog.

6 Kl. Repeteret Zoologien og Botaniken efter Bramsens og Dreiers Naturhistorie, Mineralogien efter Funkes Naturhistorie og Geologien efter det skrevne Dictat.

Naturlære.

7 Kl. B. Ørsted's „Naturlærens mechaniske Deel“ Pag. 1—134, og Silfverbergs „Naturlærens chemiske Deel“ Pag. 1—60 og Pag. 93—121, læst og repeteret.

Realeleverne. Efter Holstens Lærebog Pag. 1—56 og Pag. 260—310; læst og repeteret.

Mathematik.

1 Kl. Praktisk Regning, nemlig de fire Species i ubencvnte og bencvnte Tal samt Broklæren; efter Mundts Lærebog.

2. Kl. Praktisk Regning (Broklæren og Reguladetri i hele Tal og Bro).

3. Kl. Af Bergs „De første Grunde i den alm. Mathematik“ ere de første 2 Capitler og 8de Capitel om Bogstavregning læste og indovede. Fororigt praktisk Regning (Reguladetri i Brok og Øvelsesopgaver af blandet Indhold). Desuden ere Realeleverne blevne øvede i praktisk Regning (sammensat Reguladetri, Procent- og Rentes-regning).

4 Kl. Samme Lærebog af Berg læst og repeteret fra Pag. 44 til 116. Ramus's Geometrie, læst og repeteret forfra til Pag. 44. Realeleverne ere desuden øvede i praktisk Regning (Broklæren).

5 Kl. Samme Lærebog af Berg: læst og repeteret fra Pag. 110—126, 134—163, 205—211. Desuden er repeteret af det forhen Lærte: fra Pag. 66—110, 126—134. Ramus's Geometrie, læst og repeteret fra Pag. 40—74, og repeteret af det forhen Lærte fra Pag. 32—40.

6 Kl. Bergs Arithmetik, læst og repeteret Ligninger af 2den Grad og det Følgende til Progressioner, samt repe-

teret Ligninger af 1ste Grad og Proportioner. Namus's Geometrie, læst og repeteret fra Pag. 84—123 med Undtagelse af Art III og en Deel af de vanskeligste Problemer.

7 Kl. B. Bergs Arithmetik, læst og repeteret fra Pag. 261—307, og repeteret fra Pag. 82—235. Namus's Geometrie, læst og repeteret fra Pag. 123—132, samt repeteret fra Pag. 61—74 og fra Pag. 85—123. Desuden er Plantrigonometrien læst og repeteret.

Tegning.

Bed Frihaandstegningen i de 3 nederste Klasser ere Helsingørsk Fortegninger anvendte. Ved 3die Klassens Undervisning i geometrisk Tegning er brugt Simesens geometriske Tegnelære.

III. Videnskabelige Samlinger.

Skolens Bibliothek

har erholdt følgende Tilvært: *)

- Samtaler om Luthers lille Catechismus, en praktisk Haandbog for Skolelærere, ved *Bock, S. Pedersen og Peter Høy*. Sønderborg 1858.
- * Kongelige Rescripter og Resolutioner m. m. Geistligheden i Danmark vedkommende. Udg. af *C. F. Schwartzkopf*. Ny Række, 4de Bindes 2de Heste, Året 1853. — 5te Bindes 1ste Heste (1854).
- K. W. Krüger*, *Ἡροδότου ἱστορίης ἀπόδεξις*, 5tes h. Berl. 1856.
- Herodotos, erkl. von *Fr. Stein*. 2ter Bd. Berl. 1857.
- Platonis Republica rec. *S. G. Baierus*. Ed. 3. Turic. 1858.
- A. Schäfer*, Demosthenes u. seine Zeit. 3ter Bd. (mit Zeittaf. u. Reg.). Lpz. 1858.
- Hesychii Alexandrini Lexicon post Joh. Albertum rec. *Mauricius Schmidt*. Vol. I. A-A. Jenæ 1858.
- * Thesaurus Græcæ Linguæ ab *H. Stephano constructus*, edid. *C. B. Nasse, G. Dindorf et L. Dindorf*. Vol. I Fasc. 7. — Vol. VIII Fasc. 6.
- G. F. Schoemann*, Griechische Alterthümer. 2ter Bd. Berl. 1859.
- K. W. Krüger*, Griechische Sprachlehre für Schulen. 2ter Th., 2tes h. Berl. 1855. — Register zu *K. W. Krügers griechische Sprachlehre für Schulen*. Berlin 1857.
- F. W. A. Mullach*, Grammatik der griechischen Vulgarsprache in historischer Entwicklung. Berl. 1856.
- Udvalgte Taler af *M. T. Cicero*. Bearb. til Skolebrug af *H. H. Lefolii*. 1ste B. 3die H. (Talerne mod Catilina). Kbh. 1853.
- A. v. Göler*, Cäsars gallischer Krieg. Stuttg. 1858.
- Udvalg af Horats' Satirer og Epoder. Udg. til Skolebrug af *Ed. Lembecke*. Kbh. 1858.
- C. Corn.* Taciti Agricola et Germania. Udg. til Skolebrug af *W. A. Bloch*. Kbh. 1854.
- C. Corn.* Taciti Agricola, illustr. *F. Kritzius*. Berol. 1859.
- L. Preller*, Römische Mythologie. Berl. 1858.

*) Mærket * foran en Bog betyder, at den er tilsendt Skolen fra Ministeriet.

Wilhelm Engelmann, Bibliotheca scriptorum classicorum et Græcorum et Romanorum. 7te Aufl. Leipz. 1858.

(*Neinsii*) *Laus Asini.* — *Cras credo, hodie nihil.* — *Epistola ad Primarium.* — *Laus pediculi.* — *Ep. de poetarum ineptiis.* Lugd. Bat. (Elzevir.) 1629. 16.

J. Balde. *Lyrica et Epod.* Ed. 2. Colon. 1646. 12.

Des. Erasmi Rot. Lingua. — *Enchiridion militis christiani.* — *Orat. de virtute amplectenda.* — *Encomium Moriae; cet.* Lugd. Bat. 1624. 12.

M. Uhlemann, Handbuch der ägyptischen Alterthumskunde. 4ter Th. Lpz. 1858.

A. Schwiegler, Römishe Geschichte, 2—3 Bd. Tübingen 1858.

Th. Mommsen, Die römische Chronologie bis auf Cäsar. 2te Aufl. Berl. 1859.

J. Beck, Geschichte der Griechen und Römer. Ein Hand- und Lehrbuch. Dritte Ausg. Hannover 1858.

Jerrer, Fortællinger af de europæiske Folkeslags Historie fra Carl den Store til vor Tid. Ved J. Riise. 2 Døle. Kbh. 1853—54.

C. Rosenberg, Illustreret Verdenshistorie. 4—9 H.

A. Thiers, Consulatets og Keiserdommets Historie. Oversat af Niagnus. 163—179 Lev.

P. M. Laurent, Geschichte des Kaisers Napoleon. 3te Aufl. Lpz. 1856.

W. S. Prescotts Skrifter, overs. af Moltke. 17—21 Heste.

Wattenbach, Deutschlands Geschichtsquellen im Mittelalter bis zur Mitte des 13ten Jahrh. Berl. 1858.

Washington Irving, Das Leben Georg Washingtons. Herausgeg. von F. Bülow. 1—4 Bd. Lpz. 1858.

A. Fryxell, Karl den Tolvtes Historie. 3die Levering.

* *Saxonis Grammatici Historia Danica, illustr.* *P. E. Müller, absolvit J. M. Velschow.* Pars posterior. Hauniæ 1858.

A. Fabricius, Illustreret Danmarks Historie for Folket. 1—2 Bd. Kbh. 1852—55.

Reverdil, Struensee og Hoffet i Kjøbenhavn 1760—62. Oversat af L. Moltke. Kbh. 1859.

Aktstykker til Oplysning af Danmarks indre Forhold i ældre Tid. Samlede og udg. af Fyns Stifts literaire Selskab. 1ste Deel. Odense 1841. 4.

Kongegravene i Ringsted Kirke, aabnede, istandsatte og dækkede

med nye Mindestene ved H. M. Kong *Frederik VII.* Kbh.
1858. Fol.

S. Brasch, *Wemmetoftes Historie som Herregård, Slot og Kloster.*
1ste Deel. Kbh. 1859.

* *Meddelelscr fra det statistiske Bureau*, 4de Samling. Kbh. 1858.

* *Statistisk Tabelværk*, Ny Række. 15de, 16de og 17de Bd. Kbh.
1858.

J. P. Trap, *Statistisch-topographisch Beskrivelse af Kongeriget Danmark.*
7—9 h.

— — *Grundttegninger af Kjøbstæderne, Kort over disse Sjælden, Afbildninger af Bygninger m. m., udg. semi sfildrende Bilag til statistisch-topogr. Beskrivelse af Kongeriget Danmark. 1ste og 2det h.*
Kbh. 1859.

Heinrich Kiepert, *Acht Karten zur alten Geschichte.* Berl. 1859.

Tversol.

A. Bull, *Atlas over Danmark: Kort over Sjælland, 4 Plader. Kort over Fyen, 2 Plader.*

Branth, *Kort over Kjøbenhavn.* 5 Plader.

Dansk Ordbog udg. af Videnskabernes Selskabs Bestyrelse. Sjette
Tome. S. Kbh. 1848. — Bogstabet T. Kbh. 1855. 4.

* **Th. G. Erslev**, *Supplement til „Allm. Forfatterlexikon“.* 5te Heste,
Kbh. 1857. — 6te Heste, Kbh. 1858.

Ad. Stahr, *G. E. Lessing, sein Leben und seine Werke.* 2 Theile.
Berl. 1859.

C. F. Bruun, *Lydsk Grammatik til Skolebrug.* Horsens 1854.

J. Henningsen, *Lydske Stilsøvelser for Dansk.* Kbh. 1858.

Hermann Behn-Eschenburg, *Schulgrammatik der englischen Sprache.*
2te Aufl. Zürich 1857.

Denkmäler der Kunst. Begonnen von *Voit*, fortgesetzt von *E. Guhl*,
I. Caspar u. *W. Lübke*. Zugleich als Bilder-Atlas zum Hand-
buch der Kunstgeschichte so wie der Geschichte der Baukunst
von *Fr. Kugler*. Neue Ausgabe, bearb. von *W. Lübke*. Stuttgart
1858. Tversolio.

F. Kugler, *Handbuch der Kunstgeschichte.* 5—7. Lief. (II, 2—4).
Stuttg. 1858.

— — *Geschichte der Baukunst.* 6—9. Lief. (II, 2—4; III, 1).
Stuttg. 1858.

H. Weiss, *Kostümkunde.* 8 Lief.

- * *Chr. Thornam*, Afbildninger til Brug ved Underviisningen i Zoologie. 1—3 Heste.
- M. T. Lange*, om Forandringen af Danmarks Plantevæxt i de sidste to Aarhundreder. Kbh. 1859.
- Fr. Johnstrup*, de chemiske Grundstoffer og deres vigtigste Forbindelser i den uorganiske Natur, nærmest til Brug i Realskolernes Afgangsklasse. 2den Udg. Kbh. 1858.
- Fr. Schoedler*, Naturens Bog, frit bearbeidet paa Norsk ved C. Searnley, P. Dørum, J. C. Hørby og G. Rasch. Christiania 1851.
- G. Hartwig*, Naturen og Menneskelivet i det høie Norden. Oversat af Th. Jensen. 1ste H. Kbh. 1859.
- James Cook, Drei Reisen um die Welt. Neu bearb. von F. Steger. Leipzig. 1858.
- Mungo Parks Reisen in Afrika. Neu bearb. von F. Steger. Leipzig. 1856.
- F. L. Olmsted, Wanderungen durch Texas. Aus dem Englischen. Leipzig. 1857.
- Wanderungen in Australien und Vanuatuensland. Nach G. C. Mundy deutsch bearb. von F. Gerstäcker. Leipzig. 1856.
- C. Ramus, Elementær Algebra. Kbh. 1855.
- A. Steen, Elementair Algebra, indeholdende Læren om Potens, Root og Logarithmer, samt Ligninger. Kbh. 1859.
- N. Petersen, Populair Arithmetik. (Trykt som Manuscript). Aalborg 1858.
- Camillo Tychsen, En Samling af Plantrigometriske Opgaver. Kbh. 1858.
- * *F. Howitz*, Om Ventilation af Hospitaler. Kbh. 1857.
- * *Chr. Fr. Lütken*, Oversigt over Grönlands Echinoderata. Kbh. 1857.
- * *S. A. N. Stadfeldt*, Jagtagelser over Glykosurien. Kbh. 1857.
- * *B. Krabbe*, Om Phosphorsyremængden i Urinen og om de phosphorsure Jordarters Udfældning deraf ved Kogning. Kbh. 1857.
- * *A. Brünnicke*, Om den akute Tuberkulose. Kbh. 1857.
- * *D. H. O. Cold*, Lægevæsnet og Lægerne under Chr. IV. Regjering. Kbh. 1858.
- * *Edm. Hansen*, Om Undersøgelse med Öienspeilet. Kbh. 1858.
- * *P. Knudsen*, Om Begravelsespladsers Indflydelse i sanitair Henseende. Kbh. 1858.
- * *Carl Reiss*, Om Bronchotomiens Indicationer. Kbh. 1858.
- * *T. S. Warncke*, Benzoesyrens Indvirkning paa enkelte Sider af det dyriske Stofskifte, og om Allantornets og Oxalsyrens Forekomst i Urinen. Kbh. 1858.

- * *F. C. E. With*, Den differentielle Diagnose af Klappesygdommene i Hjertet.
- * Aarsberetninger fra det kgl. Geheimearchiv. 2det Binds 3die Heste. Kbh. 1858. 4.
- * Oversigt over det kgl. Videnskabernes Selskabs Forhandlinger. 1857, Nr. 5—8. — 1858, Nr. 1—6.
- * *A. C. P. Linde*, Meddelelser angaaende Københavns Universitet, den polytekniske Læreanstalt og de lærde Skoler med hertil hørende Realundervisning i Kongeriget Danmark for Årene 1849—1856. 2det Heste, Universitetet (Forts.) Kbh. 1858. — 3die H., Universitetet (Forts.) Kbh. 1859.
- Dansk Maanedsskrift, udg. af *M. G. G. Steenstrup*. 1858, Aug.—Dechr. 1859, Jan.—April.
- * Historisk Tidsskrift. Tredie Nætte udg. af den hist. Forening. 1ste Bindes 1ste Heste. Kbh. 1858.
- Nordisk Universitets-Tidsskrift. 3die Aarg. 4de H. — 4de Aarg. 2—3die H.
- Neue Jahrbücher für Philologie und Pädagogik. 77—78 Bd., 7—12 H. 79—80 Bd., 1—3 H.
- Supplementbd. Neue Folge (Jahrbücher für classische Philologie). 3ter Bd., 2tes H.
- S. Jarnæs*, Literarisches Centralblatt. 1858, Nr. 20 og 26—52. — 1859, Nr. 1—18.
- L. Herrig*, Archiv für das Studium der neueren Sprachen u. Literaturen. 25ster Bd., 1stes und 2tes H. Braunschw. 1859.
- * Indbydelseskrist til Universitetsfesten i København. af Kongens Fødselsdag 1858. Bidrag til Skildringen af Danmarks geographiske Forhold i deres Afhængighed af Landets indre geognostiske Bygning, af *G. Forchhammer*. Kbh. 1858. 4.
- * Indbydelseskrist til Kbhvns. Universitets Aarsfest til Erindring om Kirkens Reformation (Thomas Bartholin, af *A. G. Sommer*). 1858.
- * Forelæsninger og Övelser ved Kbhvns Universitet og den polyt. Læreanstalt i Foraarshalvaaret 1858. — Efteraarshalvaaret 1858.—Foraarshalvaaret 1859.
- * Liste over de Studerende, som i Aaret 1856 have taget den ved Bekjendtgj. 26 April 1847 og 7 Sept. 1850 anordnede philosophiske Examen. — Samme Liste for 1857.
- * Listen over Usgangsexamen ved Skolerne og Abgangsexamen ved Universitetet i Året 1858.

* **Skoleprogrammer**, udg. i 1858 for Skolerne i: Aalborg (Skolens Bogsamling). — Århus (Skolens Bogsamling). — Borgerdysskolen paa Chrst hvn (Grundplan for Undervisningen). — Borgerdysskolen i Kbhvn. — Frederiksborg. — Helsingør Realskole. — Herlufsholm. — Horsens (Ekerøth, En elementair Række for x). — Metropolitanskolen. — Nykøbing (C. J. Wessenberg, Opgaver, henhørende til den plane Geometrie). — Odense (Bidrag til Skolens Historie, 4de H.). — Randers (Terents's Andrierinde, overs. af Whittle). — Nibe. — Noeskløde (Bibliothekscatal. 2den Afsl.). — Rønne høiere Realskole. — Sorø (Om 8de og 9de Bog af den nicomacheiske Ethik). — Viborg. — v. Westens Institut. — Haderslev (Undervisningsplan). — Glensborg Latin- og Realskole. — Schleswig. — Neuburg (Ueb. d. Bundesgenossenschaft der Athener, 1 Th.). —

Altona (Tac. Agric. lat. u. deutsch m. Ann.). — Glückstadt (Quæstiuncula Tulliana). — Kiel (Ueb. Ziel u. Gang des geschichtlichen Unterrichts). — Meldorf (Ueb. das innere Object im Sprachgebrauch des Sophofies). — Plön (Des Grafen Bernardino Rebol. Silvas Danicas).

Katzeburg (Ueb. die Bedeutung der Lehre für die christliche Erziehung).

Neykjavif (Oversættelsesforsøg fra Gammelnordisk til Engelsk og Fransk).

Fra Nørste Skoler 6 Programmer af Året 1857, nemlig:

1. Bergen (En Fortale om Latinens Brug fremfor Tydsk i de lavere Klasser).
2. Christiania (Bør Exam. artium henlægges til Skolerne?).
3. Lillehammer (Tydsk Syntax. I. Kasuslære. Af J. Løkke).
4. Skien (Et Blif paa den christne Kirke før og efter Constantine).
5. Stavanger (Prøver af en Lærebog i Verdenshistorien).
6. Throndhjem (a. Om Charakteergivningen ved Drengeskoler. b. Bemærkninger og Uitstykker, Thr. Kathedralskoles Bygninger vedkommende).

Skolen har ligeledes faaet tilsendt Programmerne fra de preussiske Undervisninganstalter for 1856.

Discipelbibliotheket

er i Skoleaaret 1858—59 forsøgt med følgende Væger:

Washington Irving, Mahomed's Levnet.

A. S. Layard, populair Beskrivelse af Øpdagelserne i Niniveh.

Bernhard v. Cotta, geologiske Billeder.

E. T. A. Hoffmann, Brudevalget og Guldskaalen.

— — — fire Fortællinger.

Museum for morende og helorende Underholdning af ethnographisk og bellettristisk Indhold, 2den Årgangs 1ste og 2det Bind.

Beatus Dodt, Ribelegnægten.

Folkekalender for Danmark, 1859.

Illustreret Almanak, 1859.

Livingstone, Reise i Sydafrika 1—2. Bind, (ifjænket af Hr. Kæmmer C. Reiß).

L. Taylors Winterreise durch Lapland.

IV. Beneficier.

Skolestipendiets høieste Grad, 50 Rd., er i dette Skoleaar tillagt A. C. Gwaldsen og Fr. N. Dohn; den mellemste Grad, 35 Rd., D. M. Farsøe, J. P. G. Deigaard, C. L. Fog, G. N. Christensen, C. T. Bahnsen, Jacob Holm og M. Pedersen; den laveste Grad, 20 Rd., F. C. C. Andersen, P. C. Th. Wolle og C. A. B. Reiß. Fri Underviisning nyde: C. A. M. L. Heilberg, B. A. T. J. Gottlob, P. C. Blicher, S. Kjersgaard, J. Chr. Benzen, W. Friederichsen, S. J. H. Laub, M. Qv. Kjersgaard, J. L. Rasmussen, C. F. Dragheim og som extraordinair Gratist: C. C. R. Dohn.

Det Moltkeske Legats 2 Renteportioner paa 40 Rd. hver er tillagt L. M. F. S. Høfgaard og C. T. Bahnsen.

Det Mallingske Legat (67 Rd. 48 Sk.) tildeeltes sidste Gang den fra Skolen ved Afgangsexamen 1858 Dimiterede, Chr. Fr. Reiß.

Det Nißenske Legats Rente blev i December 1858 saaledes uddeelt:

Som Opmuntring for Flid og god Øpførsel tillagdes af Rentens Femtedeel (101 Rd. 32 Sk.) D. M. M. Farsøe, B. Raaschou, J. Gottlob, J. G. Uagaard, N. C. Hauch, K. P. Lind, C. Th. Christensen og P. Chr. Blicher, hver 12 Rd. 64 Sk.

Som Understøttelse for trængende og sædelige Disciple uddeeltes de 4 Femtedele (405 Rd. 28 Sk.)

saaledes: 1 Portion paa 55 Rd. 28 Sk. tillagdes A. Chr. Ewaldsen; 5 Portioner à 30 Rd. tillagdes Fr. R. Dohn, L. Chr. Fog, C. T. Bahnsen, Jacob Holm og A. B. Ferd. Neiž; 10 Portioner à 20 Rd. tillagdes J. P. G. Deigaard, Chr. A. M. L. Heilberg, G. N. Christensen, C. Th. Wolle, M. Pedersen, W. Friederichsen, Chr. Jørgensen, Søren J. H. Laub, M. Qv. Kjersgaard, og C. F. Dragheim. Blandt disse tilkjendegaves det Deigaard, Dohn, Fog, Ewaldsen, Christensen, Bahnsen, Holm, Neiž, Friederichsen og Jørgensen, at den dem tillagte Understøttelse tillige var at betragte som et Beviis paa Anerkjendelse af deres særdeles Flid og gode Opførelsel.

Af hjemfaldue Oplagspenge tillagdes Skolens Dimissus G. M. Henningsen 37 Rd. 48 Sk.

Renten af det Jessenske Legats Oplagscapital (8 Rd. 71 Sk. hver Portion) er oppebaaret af Skolens Dimissus B. C. Chr. Schousboe og Discipel F. R. Dohn.

Den ene Rentepart af det Juelske Legat (36 Rd. 30½ Sk.) er oppebaaret af Skolens Dimissus S. M. Repsdorph.

V. Regnskabsvæsen.

Skolens Indtægter og Udgifter i Regnskabsåret fra
1. April 1858 til 31. Marts 1859.

Indtægter:

1. Renter af Skolens Capitaler	1,781	Nd.	78	Sk.
2. Fordebogsindtægter	8,899	—	23	—
3. Af Kirker og Præstekald	13	—	"	—
4. Skolecontingenter	1,772	—	48	—
5. Fra Læsø	874	—	29	—
6. Beholdning efter forrige Åars Regnskab . . .	5,489	—	75	—
7. Indkomne Restancer	207	—	58	—
8. Ifølge Decision	30	—	52	—
9. Indfriede Laau og resumerede Gageforlub .	1,912	—	88	—
10. Tilskud af den almindelige Skolefond	180	—	"	—

Summa Indtægt 21,161 Nd. 67 Sk.

Udgifter:

1. Gager og Gratificationer	9,539	Nd.	32	Sk.
2. Til Timelærere og for Extratimer	1,037	—	36	—
3. Bibliotheket og det videnskabelige Apparat .	306	—	75	—
4. Bygningernes og Inventariets Vedligeholdelse	349	—	25	—
5. Brændsel og Belysning	287	—	90	—
6. Skatter og Afgifter	1,128	—	84	—
7. Regnskabsførelsen	360	—	"	—
8. Testamentariske Forpligtelser	180	—	"	—
9. Forskjellige løbende og tilfældige Udgifter .	444	—	56	—
10. Udsatte Capitaler og bevilgede Gageforlub .	1,915	—	"	—
11. Restancer	114	—	35	—
12. Beholdning	5,489	—	13	—
13. Ifølge Decision	9	—	5	—

Summa Udgift 21,161 Nd. 67 Sk.

Stipendiesondens Capital udgjorde 31. Marts 1859: 12,077 Nd. 64 Sk., Oplagspenge 1185 Nd.

Missens Legats Grundfond er 13,165 Nd. 56 Sk., dets Oplagspenge beløbe sig til 1,113 Nd. 32 Sk.

VI. Gramina.

1. Afgangsexamens første Deel underkastede sig i Juni og Juli 1858 folgende sex Disciple af 6te Klasse: O. M. M. Harsøe, Chr. Fr. Bretton, J. P. G. Deigaard, Chr. A. M. L. Heilberg, H. A. Fr. Raaschou, Fr. C. Chr. Andersen. Resultaterne vare følgende:

	Tydsl.	Fransf.	Geographie.	Natur-historie.
O. M. M. Harsøe . .	mg.	ug.	ug.	mg.
Chr. Fr. Bretton . . .	mg.	mg.	mg.	mg.
J. P. G. Deigaard .	godt.	mg.	godt.	godt.
Chr. A. M. L. Heilberg	godt.	godt.	mg.	mg.
J. A. Fr. Raaschou .	godt.	godt.	mg.	godt.
Fr. C. Chr. Andersen	godt.	mg.	mg.	ug.

De nævnte 6 Disciple blevé efter at have gjennemgaaet Skolens Aarsexamen i de øvrige Fag opflyttede til 7de Klasse B.

Afgangsexamens anden Deel underkastede sig i Juni-Juli 1858 de 6 Disciple, som udgjorde 7de Klasse A; Chr. Fr. Neiße, J. H. Bagger, H. L. Smidth, H. J. Møller, S. M. Repsdorph og L. H. Buchwaldt. En vedfojet Tabel viser Udfaldet.

2. Til Afgangsexamens første Deel havé jaar indstillet sig følgende 6 af de paa Discipelfortegnelsen anførte Disciple af 6te Klasse: Raaschou, Ewaldsen, Fog, Dohn, Elle og Christensen, samt en Privatist: Niels Grifsen Skov, Lærer ved Landboskolen i Oddense.

Afgangsexamens 2den Deel afholdes ikke jaar her ved Skolen, da ingen Discipel har tilbragt to Aar i 7de Klasse.

1. Skriftlige Prøver.

a. Ved Afgangsexamen.

24de Juni. VI. Kl. 4—8. Tydsk Stiil.

b. Ved Skolens aarlige Examens.

Fredag den 8de Juli.

VI, VII. 2—5. Arithmetiske Udarbeidelser.

Mandag den 11te Juli.

V, VI, VII. 8—12	Dansk Stil.	VI, VII. 2—6. Version.
II, III, IV. 8—11		III, og Realeleverne. 2—4. Regning.
I. 8—10		

Tirsdag den 12te Juli.

V, VI, VII. 8—12	Latinst Stil.	VI, VII. 2—6. geometriske Udarbeidelser.
IV. 8—11		
II. 8—10		V. 2—5. Tysk Stil.

I. 10—12 } Regning.

2. Mundtlige Prøver.

Ved Afgangsøramen og Skolens aarlige Examens.

Torsdag den 14de Juli.

8—9½. VI. Latin.	Hebraisk.	8—11. Engelsk.
9½—11½. VII, B. Religion og		11—12. IV. Græsk.
		4—6½. III. Arithmetik.
4—6. V. Latin.		6—7. II. Historie.

Fredag den 15de Juli.

8—9½. VII, B. Græsk.	Naturlære.	8—9. I. Tysk.
9½—11½. III. Religion.		9—11½. IV. Mathematik.
4—5½. VI. Græsk.		4—5½. V. Tysk.
5½—7. III. Dansk.		5½—6. Realisterne. Naturlære.

Loverdag den 16de Juli.

8—9. I. Religion.	Geographie.	8—9½. V. Græsk.
9—10½. VI. Religion.		9½—11. IV. Geographie.
10½—11½. II. Fransk.		4—7. V. Mathematik.
4—6. III. Latin.		

Mandag den 18de Juli.

8—9½. IV. Naturhistorie.	Geographie.	8—9. II. Tysk.
9½—11½. VII, B. Mathematik.		9—10½. V. Geographie.
11½—12½. VI. Historie.		10½—12½. III. Geographie.
3—4. Sangprøve.		4—6. Gymnastikprøve.

Tirsdag den 19de Juli.

8—9. II. Dansk.	8—10. III. Historie.
9—11. VI. Mathematik.	10—11. I. Dansk.
11—12. I. Naturhistorie.	11—12½. V. Fransk.
4—6. IV. Latin.	4—5. II. Geographie.
6—7. VII, B. Naturlære.	5—7. III. Tysk.

Onsdag den 20de Juli.

8—9. II. Naturhistorie.	8—10. IV. Tysk.
9—11. III. Naturhistorie.	10—11. I. Historie.
4—5½. IV. Fransk.	4—5½. V. Historie.

Torsdag den 21de Juli.

8—9½. VII, B. Latin.	8—9. I. Geographie.
10. VI. Fransk.	9—10½. V. Naturhistorie.
4. VI. Naturhistorie.	10½—12. IV. Historie.

4—6. III. Fransk.
6—7. II. Religion.

Fredag den 22de Juli.

9—10. VII, B. Historie.	9—10½. V. Religion.
10. VI. Tysk.	10½—12. IV. Religion.
4. VI. Geographie.	

Translocationshøitideligheden foregaaer Løverdagen den 23. Juli, Kl. 10 Form. Efter Sommerferien begynder Undervisningen Tirsdagen den 23. August. Samme Dags Formiddag Kl. 8 prøves de til Optagelse i det nye Skoleaar anmeldte Disciple.

Til at overvære den mundtlige Examen og Translocationshøitideligheden indbydes herved Disciplenes Forældre og Børger saavelsom Enhver, som maatte interessere sig for Skolens Virksomhed.

F. C. Olsen.

Charakteerliste
over
Afgangsexamen i 1858 ved Viborg Kathedralskole.

	Lydst.	Gramst.	Geo-graphie.	Natur-historie.	Dansk.	Latin stiftl.	Latin mundtl.	Græst.	Reli-gion.	Historie.	Arith-metik.	Geome-trie.	Natur-lære.	Hoved-charak-teer.	Hebraist.
Chr. Fr. Reiß . . .	mg.	ug.	ug.	ug.	mg.	mg.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug. { Første Ch. med Udm.	—
Joh. S. Bagger .	mg.	ug.	ug.	mg.	godt.	godt.	ug.	mg.	ug.	ug.	mg.	godt.	mg. { Første Charakter.	—	—
Jans L. Smidh .	godt.	mg.	mg.	mg.	godt.	tem. g.	godt.	godt.	godt.	godt.	godt.	godt.	mg. { Anden Charakter.	—	—
Jans Jac. Møller	mg.	godt.	ug.	godt.	mg.	tem. g.	godt.	godt.	mg.	mg.	maadl.	tem. g.	godt. { Anden Charakter.	—	—
Soph. N. Reps-dorph	godt.	mg.	mg.	mg.	godt.	maadl.	godt.	godt.	godt.	godt.	ug.	godt.	mg. { Anden Charakter.	godt.	—
Lor. S. Buchwaldt	mg.	mg.	mg.	mg.	godt.	godt.	mg.	mg.	godt.	godt.	mg.	godt.	mg. { Første Charakter.	—	—

De fire første Rubriker indeholde Charaktererne ved Afgangsexamens første Deel, som fandt Sted 1856.

